

UZASADNIENIE

Ustawową kompetencją rady gminy wynikającą z art. 44 ust. 1 ustawy z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody jest ustanawianie form ochrony przyrody. Jedną z form ochrony przyrody jest użytek ekologiczny.

Zgodnie z art. 42 przywołanej ustawy: „użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej - naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania”.

Projektowany użytek ekologiczny „Kamieniołom Libana” o powierzchni 14,82 ha obejmuje części działek ewidencyjnych o numerach: 9, 10/2, 11/4, 96/2, 97/2, 119/11, 147/11 obr 29 jednostka ewidencyjna Kraków - Podgórze. Grunty te stanowią własność Gminy Miejskiej Kraków lub Skarbu Państwa.

Celem ustanowienia użytku ekologicznego „Kamieniołom Libana” jest ochrona mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych oraz stanowisk rzadkich lub chronionych gatunków roślin i zwierząt, ich ostoi oraz miejsc rozmnażania lub miejsc sezonowego przebywania. Projektowany użytek ekologiczny „Kamieniołom Libana” obejmuje obszar położony w granicach Dzielnicy XIII Podgórze, pomiędzy aleją Powstańców Śląskich, ulicą Swoszowicką, Kopcem Krakusa i Cmentarzem Podgórskim. Jest to teren w znacznej części ukształtowany pod wpływem prowadzonej w ubiegłych stuleciach działalności górniczej. Są to tereny dawnego kamieniołomu ze zróżnicowanymi niewielkimi zbiornikami wodnymi, ściany wyrobiska wraz z przyległymi pasami wierzchowy z roślinnością ciepłolubną oraz niewielkie kompleksy o charakterze leśnym w obrębie dna wyrobiska i nieco większe na wierzchowie.

W celu udokumentowania walorów przyrodniczych przedmiotowego terenu zostało wykonane przez Zarząd Zieleni Miejskiej opracowanie Uwarunkowania przyrodnicze projektowanego użytku ekologicznego Kamieniołom Libana” przy ul. Swoszowickiej w Krakowie”.

Jednym z najistotniejszych walorów przyrodniczych terenu jest mozaikowość zbiorowisk roślinnych - roślinności drzewiastej, roślinności siedlisk wodnych, wilgotnych oraz muraw naskalnych będących siedliskiem wielu rzadkich i chronionych gatunków zwierząt. Na terenie Kamieniołomu Libana i w jego najbliższym sąsiedztwie na wierzchowie stwierdzono łącznie 286 gatunków roślin naczyniowych. W całym kamieniołomie obserwowano blisko 40 rzadkich i chronionych gatunków zwierząt. Należą do nich takie gatunki jak: traszka zwyczajna *Lissotriton vulgaris*, traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*, kumak nizinny *Bombina bombina*, ropucha szara *Bufo bufo*, żaba zielona *Pelophylax esculentus complex*, zaskroniec zwyczajny *Natrix natrix* jaszczurka zwinka *Lacerta agilis*, zalotka białoczerna *Leucorhina albifrons* zalotka większa *Leucorhina pectoralis*, trzmieł rudy *Bombus pascuorum*, trzmieł ziemny *Bombus terrestris*, *Carabus coriaceus*, modraszek nieparek *Lycaena dispar*, ślimak winniczek *Helix pomatia*, kawka *Corvus monedula*, dzięcioł duży *Dendrocopos major*, dzięcioł zielony

Picus viridis, sikora modraszka *Cyanistes caeruleus*, bogatka *Parus major*, sroka *Pica pica*, kokoszka wodna *Gallinula chloropus*, łyska *Fulica atra*, pustułka *Falco tinnunculus*, gołąb skalny *Columba livia*, łabędź niemy *Cygnus olor*, kos *Turdus merula*, kwiczoł *Turdus pilaris*, paszkot *Turdus viscivorus*, sójka *Garrulus glandarius*, myszołów *Buteo buteo*, kruk *Corvus corax*, gawron *Corvus frugilegus*, wrona siwa *Corvus corone*, zimorodek *Alcedo atthis*, borowiec wielki *Nyctalus noctula*, karlik większy *Pipistrellus nathusii*, karlik średni *Pipistrellus kuhli*, nocki *Myotis spp.*, wiewiórka pospolita *Sciurus vulgaris*. Na uwagę zasługuje zgięta *Paragus quadrifasciatus*. Jest to ciepłolubny gatunek mszycożernego bzyga, związany z otwartymi murawami i zaroślami kserotermicznymi. *P. quadrifasciatus* wykazywany był dotychczas w Polsce tylko z Krakowa oraz Pojezierza Mazurskiego oraz trzech niepublikowanych stanowisk w Kotlinie Szczercowskiej, Dolinie Nidy i Nizinie Sandomierskiej. Faunę ciepłolubnych owadów reprezentuje również długoskrzydłak sierposz *Phaneroptera falcata* (Czerwona Lista-NT), mrówki czterokropek *Dolichoderus quadripunctatus* (CL-NT) i gmachówka *Camponotus fallax* (CL-NT), klecanka rdzaworożna *Polistes dominula* (*P. gallicus auc.*, Czerwona Księga - CR), *Brachypalpus valgus* (CL-NT), szarańczak napierśnik torfowiskowy *Stethophyma grossum* (CL-VU). Płytkie i ciepłe zbiorniki są miejscem liczego występowania lwinki *Odontomyia tigrina*. Gatunek ten podobnie jak większość przedstawicieli lwinkowatych bardzo zmniejsza swoją liczebność, w Krakowie i okolicach spotykane są sporadycznie. *O. tigrina* w Polsce współcześnie notowana jest już tylko na zaledwie kilku stanowiskach.

Z uwagi na konieczność ochrony zarówno wilgotnych siedlisk z okresowo wysychającymi zbiornikami wodnymi jak i ciepłych i suchych fragmentów z roślinnością kserotermofilną zasadnym jest wprowadzenie czynnej ochrony, która zatrzyma procesy sukcesji roślinności w najbardziej cennych siedliskach otwartych.

Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych na terenie użytku ekologicznego polega m.in. na działaniach zmierzających do utrzymania istniejących walorów przyrodniczych w tym zachowaniu zbiorników wodnych oraz tworzeniu nowych, jako siedlisk rozrodu płazów, zwalczaniu gatunków inwazyjnych, podejmowaniu działań ograniczających niekontrolowane przemieszczanie się ludzi po terenie użytku ekologicznego.

Na podstawie art. 44 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, w odniesieniu do użytku ekologicznego, mogą być wprowadzone zakazy określone w art. 45 ustawy o ochronie przyrody. Spośród proponowanych przez ustawodawcę 11 zakazów, wybrano 8 dostosowanych do potrzeb związanych z ochroną użytku. Są to:

- 1) zakaz niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru,
- 2) zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych,
- 3) zakaz uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby,
- 4) zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej,
- 5) zakaz likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych,
- 6) zakaz zmiany sposobu użytkowania ziemi,

- 7) zakaz wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu,
- 8) zakaz umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką.

Z listy zakazów, określonych w art. 45 ustawy o ochronie przyrody, nie wybrano następujących zakazów:

- 1) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych,
  - 2) zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych,
  - 3) umieszczania tablic reklamowych,
- gdyż nie znajdują zastosowania w stosunku do realizacji celów ochrony użytku ekologicznego „Kamieniołom Libana”.

Podjęcie uchwały wywoła skutki finansowe dla budżetu miasta Krakowa. Dla ustanowionego użytku należy wykonać tablicę informacyjną, której koszt szacuje się na kwotę około 3 500 zł.

Mając powyższe na względzie przedłożenie Radzie Miasta Krakowa projektu uchwały jest uzasadnione.